MEDELTIDEN
ca 500-talet – slutet av 1400-talet

- *Västromerska riket invaderas från norr och söder – faller 476 e Kr. Östromerska riket faller mitten av 1400-talet*. Utmärkande för medeltiden:
- ***FEODALISM***
- ***KRISTENDOM***/ Kyrkan stark
- ***KUNG*** svag, blir beroende av ***adel/aristokrati***
- **VETENSKAP** och Forskning tystas
- Från miljonstaden Rom,

  till ***små städer***(ca 5000 inv)

FEODALISM-länsväsende,förläning

- Feodum - latin för LÅN/ LÄN

Kung

Adel/ Präster

Riddare/Vasaller

Bönder /folket

Kungens makt försvagas –varför?

- Kungen behöver en armé. Adeln ställer upp och får landområden i betalning.
- Med tiden förnyas ej kontraktet till kungen utan betraktas som adelns mark. Adeln blir självsvåldiga herrar i sitt feodum- egen hyra, egen lag…

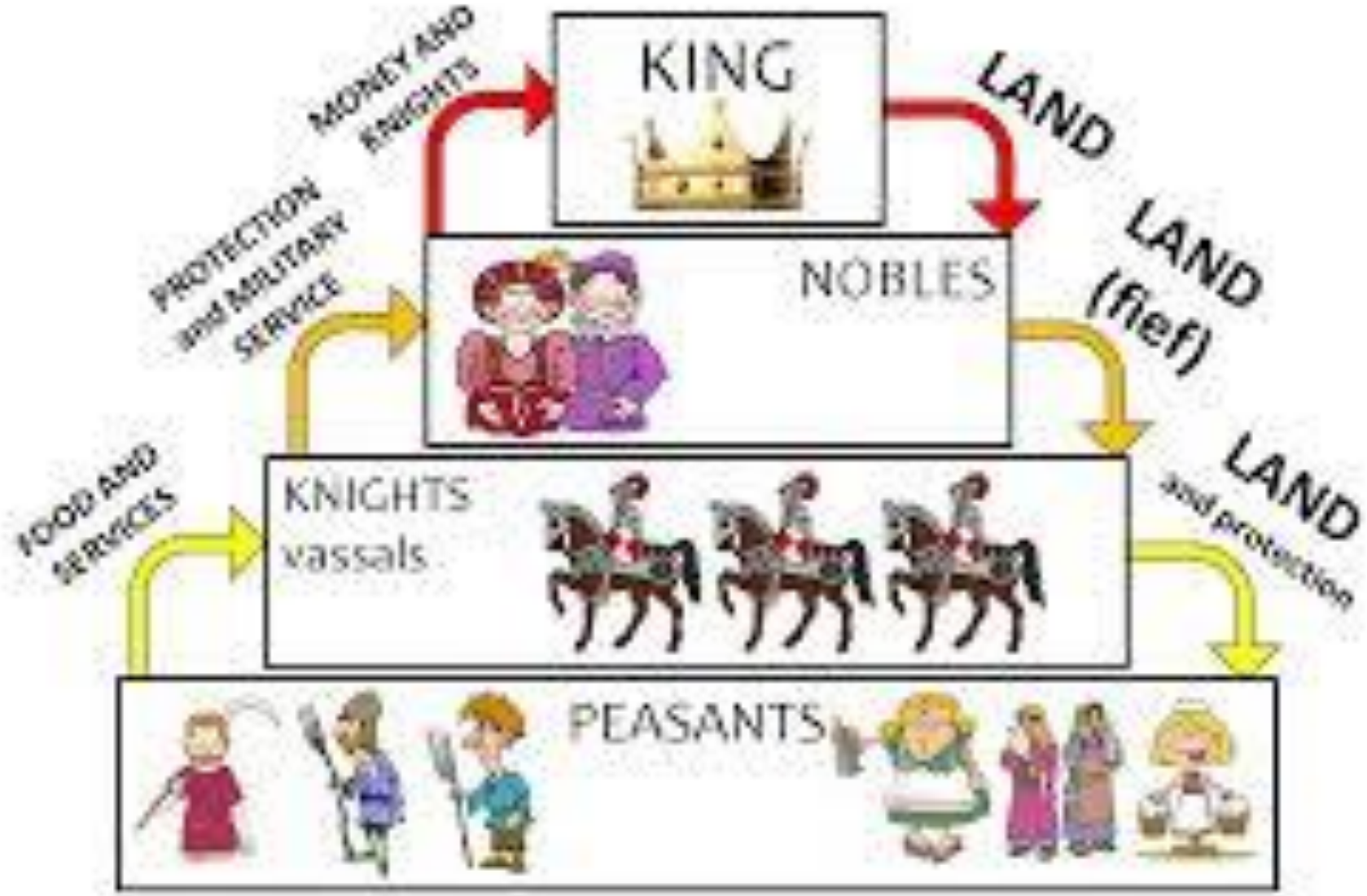

Feudal Pyramid of Power

Bönderna blir livegna

Bönderna betalar många skatter:
Kronoskatt (till kungen , en fast skatt)
Tionde (10% till kyrkan, fast skatt)
Arrende(hyra) till länsherren/vasallen(adeln)
finns ingen maxhyra…
+ **Dagsverken** (ca 3 månader /år)
arbeta hos länsherren/kyrkan
Bönderna blir skuldsatta – resultat **LIVEGNA,** ägs av länsherren, får ej flytta, skulden ärvs av barnen…

Kyrkan blir en maktfaktor

- Kyrkan o arabiska väldet bevarar antikens kulturella arv
  All litteratur grekisk/romersk betraktas som hednisk och förbjuds i kristna världen. Räddas av araberna…

- Kyrkor, domkyrkor, katedraler finansieras via tiondet o dagsverken

- Kloster – munkar, nunnor svär trohet till Gud och celibatet
  Skola/ Kunskapssyn/ ”forskning”…censur…
  medicinsk kunskap – hjälpa
- Påve, biskop, präst, olika inriktningar – splittring
- Korståg

Högmedeltid 1000-1200-t
korståg, splittring

- Korståg – slutet av 1000-talet – 1200-talet
- Syfte att ena Europas krigaradel, riddarna, köpmän i städerna ville få kontroll över handel till Orienten
- Krig mot ”de otrogna”, mission, utöka mark, plundringståg…
- Splittning inom kristenheten- ortodox/katolicism

Aristoteles ord lever vidare genom Thomas av Aquino

Thomas av Aquino

1200-t -

inarbetar antikens Aristoteles tänkande i den kristna teologin o filosofin

Resultat? Aristoteles läror påverkar fram till Newton vetenskapen och begränsar kvinnan i hundratals år till...

Riddarkultur

- Riddaren - tidens ideal!
- **HÖVISK** – svär trohet till Gud, Kungen o Landet
- Ädel, rättvis,

  eller plundra, våldta?

Riddaren och Jungfrun en krock…?

- **Jungfru** Maria(Jesu moder) kvinnobild som dominerar, svårt för ”vanliga” kvinnor att leva upp till…
- Kroppen sexualiseras, står för arvssynden, men själen är ren.
- Kvinnokroppen – en defekt, skuldbeläggs, ”låsas in”, oren (mensblod), lockar till synd(häxprocesser)

Senmedeltid 1300-1400-talet

- **Städer** växer
- **Handeln** igång igen
- **Mynt** åter i bruk
- **Bankväsende** i norra Italien,checkar
- **Digerdöden**
- **Bondeuppror**- protest mot lyx i slott o i kloster,feodalismen
- **Kungen** kan köpa en armé igen, tar tillbaka sin mark o makt från adeln och den

Nya tiden kan börja…

MEDELTIDEN

Ädre medeltid ca 500-talet – 1000-talet

Naturahushållning, små städer, kungen förlorar makt åt adeln, kyrkan

Högmedeltid ca 1000-talet - 1200-talet

Korståg, städer växer, mynt tillbaka

Senmedeltid ca 1300 –talet – 1400-talet

Digerdöd, handel, banker, kungens makt stärks på adelns och kyrkans bekostnad